

Klage til Kong Frederik den Fjerde

fra Sennels Sogns Beboere 1703.

Ved Severin Christensen, Skjoldborg.

Stormægtigste Konge, Allernådigste Arve Herre!

Udi allerdybeste Underdanighed indflyer vi fattige Mænd af Sennels Sogn udi Tye klageligen at andrage, hvorledes vi hårdelig påættes og påægges med altfor stor Byrde med Tiendernes Afgift, så at vi bebyrdes med så meget at udgive på Skippen, som de os vil påægge, både af dem, som have kgl. Majestæts Tiende, så og Præstens Tiende, og det af Årsag, fordi Sennels Sognemarker er ikke af den Beskaffenhed, (at) vi kan udgive Tienden på Kærven. Det er en urede Mark. (Der) ligger et lidet Stykke Jord her og der blendt iblandt hviandet ganske Marken over til hver Bolig. En Sted en liden Havreager, en anden Sted en liden Bygager og så fremdeles. Tiendetagerne, langt fraværende, skal og føre Tienden lang Vej, så Kornet derover skulde blive røden og ståude på Marken, hvorover det er os snart umuligt at give Tienden på Kærven uden vores Ruin og Ødelæggelse, hvorved over vi må udgive udi Tienden på Skippen, så højt de os det vil påætte, hvorfor vi fattige Mænd udi allerdybeste Underdanighed indflyer til eders kgl. Majestæt det eders kgl. Majestæt af høj kgl. medfødte Mildhed allernådigst ville tillade og befale dennem, som haver eders kgl. Majestæts Tiende, så vel og Præsten, hvor meget Korn vi udi Tiende skal udgive af hver Tønde Hartkorn, at vi ej over den Ubillighed, de bruger imod os, med sin store Påsæt og ved forsvarlig Mål og tager ej 9 Åbo Skjepper til Tønden, men med streng skummer Mål, skulle der over (at de måler falsk) med fattige Hustruer og Børn geråde udi Armod, og Gårdene og Boligerne blive øde, som snart kan ske over slig ubillig Medfart, som derudi vederfares (os af) vores Sogneherrer. Foruden for Tiendens Påæg, som meldt er, kan vi ikke fornøje Præsten med sine små Renter med Ost og Kager. Vi kan ikke få en Kage hannem stor nok til Måle, men i deres Sted må vi give hannem en Åbo Skp. Rug derfor. Osten angående kan vi ikke heller fornøje hannem med stor nok. Desforuden påægges vi udi hans Slæb og Arbejde formedelst Tiendens Skyld. Vi må vide at få vores Korn i Hus, det ej skulle ligge og blive røden på Marken, dog han havde vores Arbejde ej fornøden, han haver stor Indkom(st) nok, ligevel kan vi fattige Mænd ikke fornøje hannem, han vil (ikke) være fornøjet som hans Formand. Vi lever udi det allerunderdanigste Håb herpå at vente et mildt Svar, hvilket den allerhøjeste Gud igen over eders kgl. Majestæt og det ganske kgl. Arvehus igen rigeligere vil belønne, og vi derfor til vores Død.

*Eders kgl. Majestæts allerunderdanigste
trou og pligtskyldige*

Tjenere og derfor undersætter.

Sennels, den 17. Juli Anno 1703.

(25 Underskrivere, hvoraf 4 til Nød kunde skrive deres Navne. Resten var Bom arker eller latinske Forbogstaver, der ofte vendte forkert.)

Her foruden haver vi fattige Folk allerunderdanigst i største, dybeste Ydmyghed at klage, at dersom nogen fattige unge Folk som først Gang ville gå til Herrens Bord, da vil Præsten have af hver to Mark, uanset at - Gud bedre - mangel en er ikke god for 4 Skl. Og desforuden, at dersom han skal trolove et Par Folk tilsammen, da vide fattige Folk ikke selv deres Løsning, hvad de skal give hannem, foruden (hvor) stor Offer han vil have, så Gud bedre, der er mange fattige Folk udi Sognet, som var højligen fornøden sig at beklage både for et andet, men Gud bedre, de tør ikke for Præstens Vrede.

NTS : IIS : MS:

Foranstående Klage fra Beboerne i Sennels har jeg fundet på Rigsarkivet i København, lagt ind i en Pakke Papirer fra Thisted Amt. Hvorvidt Klagen nyttede noget, har jeg ikke fundet noget om, men ret meget har der sikkert ikke været set på de stakkels Bønders Klage, thi det Sand, som var strøet på det våde Blæk, sad endnu, tilsyneladende uberørt, fast på Papiret. Klageskriveren har - såvidt jeg kunde se - været en af de Bønder, der har underskrevet Klagen, og hans Retskrivning er i det væsentlige gengivet således som Klagen udviser; kun hist og her har jeg for Forståelsens Skyld måttet indskyde et Ord, der står i Parenthes, og forandret lidt på Stavemåden og Tegnsætningen.

Præsten, der klages over, hed Søren Madsen Højbjerg (d. 1726) og var en Bondesøn fra Viborgeggen. Han er iøvrigt bekendt for at være en særdeles stridbar Herre; både med sin Provst og med sine Nabopræster lå han stadig i Spektakel.

(Historisk Årbog for Thisted amt 1915, side 74-76)